

УДК 725.5

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ ІНТЕРНАТІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

Студ. А.В. Харенко, гр. МГДі-17
Науковий керівник доц. С.С. Кисіль
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Виявити особливості формування дизайну інтер'єрного простору будинків-інтернатів для людей похилого віку та основні вимоги до організації такого простору.

Об'єкт та предмет дослідження. Особливості розробки дизайну інтер'єрів інтернатів для людей похилого віку.

Методи та засоби дослідження. У роботі використані методи аналізу вітчизняних, зарубіжних літературних і інтернет-ресурсів за тематикою дослідження, порівняльного аналізу існуючих інтер'єрів зазначених об'єктів, узагальнено досвід проектування об'єкту дослідження.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. У дослідженні проводиться удосконалення особливостей розробки дизайну інтер'єрів інтернатів для людей похилого віку. Здійснений аналіз може бути використаний під час проектування, у навчальному процесі ЗВО дизайнерського та архітектурного профілів при підготовці спеціалістів високої кваліфікації, шляхом розробки завдань на проектування і навчальних посібників.

Результати дослідження. Старіння населення – це процес, який характерний для всіх європейських держав, але висока частка старих людей там досягається, головним чином, високою тривалістю життя, т. зв. старіння «знизу», а в Україні – за рахунок зменшення кількості дітей, т. зв. «старіння згори». Вікова структура населення України свідчить про регресивний тип відтворення поколінь: в ній нараховується понад 14,3 млн. пенсіонерів, з них за віком – понад 10,3 млн. осіб, за інвалідністю – понад 2,0 млн. осіб. У розрахунку на 1000 жит. припадає понад 300 пенсіонерів. Відбувається постійне скорочення економічно ефективної частини населення; частка людей у віці 15–24 р. – 15%, а 25–59 р. – 46,7%.

За шкалою ООН старим населення вважається тоді, коли частка людей у віці понад 65 р. становить більше 7%. В Україні вона загалом досягнула 15,9%, а серед сільських жителів – 19,8%. Тому населення країни оцінюють як дуже і дуже старе. Прогноз вікової структури, складений Відділом демографії і відтворення трудових ресурсів Інституту економіки НАН України на 2026 р. показує, що частка людей пенсійного віку збільшиться до 24,7% [1]. Тому актуальною стає потреба у проектуванні нових, реконструкції існуючих інтернатів для людей похилого віку та розробка сучасного дизайну їх внутрішнього простору.

Основним завданням будинку-інтернату є забезпечення належних умов для проживання, побутового обслуговування, надання медичної допомоги громадянам похилого віку, які потребують стороннього догляду і допомоги [2].

Для переміщення в інтер'єрах будинків-інтернатів для людей похилого віку шлях руху повинен бути безпечним за рахунок усунення предметів, об які можна спіткнутися: гострих кутів меблів, порогів, тощо. Якщо без сходів обійтися не можна, вони мають бути з поручнями та дублюватись пандусом або ліфтом [3].

Для орієнтації при вході та усередині будинку-інтернату створюється система направленої інформації у вигляді диференційованих поверхонь руху, сигнальних знаків із чітко читабельними текстами і цифрами – білими на синьому, жовтими на чорному тлі у рельєфному виконанні. Транзитні шляхи сполучення усередині будинку повинні забезпечувати найкоротшу доступність побутових і навчальних приміщень. З коридорів усуваються колони, згладжуються, округлюються виступи.

Кольорове середовище інтер'єрів будинків-інтернатів для людей похилого віку залежить від призначення і стилю приміщення. При виборі кольорового вирішення зазначених об'єктів рекомендується враховувати ефект кращого розпізнавання об'єктів червоного та жовтого кольорів на ахроматичному тлі, а ахроматичних об'єктів – на синьому і жовтому тлі. В оформленні інтер'єрів будинків-інтернатів для людей похилого віку використовуються декоративні оздоблювальні матеріали, що випромінюють тепло: камінь, дерево, дуже багато деталей з натурального текстилю. Все їх оформлення виражає увагу і турботу, які так необхідні людям похилого віку.

Освітлення внутрішніх просторів інтер'єрів будинків-інтернатів для людей похилого віку визначається насамперед їх функціональним призначенням і має на меті створення оптимального рівня освітленості для здійснення необхідних процесів життєдіяльності в різний час доби. Освітлення при цьому може бути функціональним (у лікувально-реабілітаційних зонах) або мати декоративний характер (у рекреаційних зонах), може бути спеціальним, сценічним та ін.

Висновки. Вікова структура населення України свідчить про регресивний тип відтворення поколінь. Зростає потреба в організації будинків-інтернатів для людей похилого віку. А отже, і сучасного оформленого внутрішнього простору в них. У свою чергу, інтер'єри зазначених будівель мають ряд особливостей. А саме: окрім забезпечення громадських зв'язків, повинне надаватись усамітнення, швидкий доступ з будь-якої зони до модуль-блоків помешкань пенсіонерів. Естетичними і екологічними аспектами при розробці дизайну інтер'єрів у будинках-інтернатах є використання природних, екологічно чистих матеріалів, підбір кольорової гами і освітленості мають позитивно впливати на емоційно-психологічний стан його мешканців.

Отже, сучасні тенденції в організації простору будинків-інтернатів для осіб похилого віку включають: багатофункціональність зон приміщень, з включенням локацій із озелененням; забезпечення доступності, ергономічних вимог; впровадження спеціальних пристроїв для полегшення життєдіяльності; врахування психологічних, естетичних потреб похилих людей; наявність приміщень культурно-масового розвитку; використання екологічно-чистих матеріалів при проектуванні, тощо.

Ключові слова. Інтер'єр, будинок-інтернат для людей похилого віку, будинок престарілих, соціальне проектування.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про затвердження типових положень про будинки-інтернати (пансіонати) для громадян похилого віку, інвалідів та дітей. Наказ Мін. праці та соц. політики України від 29.12.2001 № 549.
2. Олійник О. П. Основи дизайну інтер'єру: навч. посіб. / О. П. Олійник, Л. Р. Гнатюк, В. Г. Чернявський. – К. : НАУ, 2011. – 228 с. : іл.
3. Рунге В. Ф., Манусевич Ю. Л. Эргономика в дизайне среды. – М. : Архитектура- С, 2005. – 528 с.